

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією
Протокол від №6 від 31.03.2020 року
Голова Приймальної комісії
Віктор Огнев'юк

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ З МУЗИКИ

Освітній рівень: перший (бакалаврський)
Спеціальність: 025«Музичне мистецтво»
Освітня програма: 025.00.03 Інструментальне виконавство
 (фортепіано)
 025.00.04 Інструментальне виконавство
 (оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти)

На основі: освітньо-кваліфікаційного рівня
 молодший спеціаліст, здобутого за іншою спеціальністю

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій Жильцов

РОЗГЛЯНУТО і ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри інструментально-
виконавської майстерності
Протокол № 1 від 15.01.2020р.

Завідувач кафедри Тетяна Каблова

Київ – 2020

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фахове випробування з музики для вступників на 2 курс, що мають освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст, здобутого за іншою спеціальністю, складається з двох частин де перша проводиться у формі прослуховування, яке передбачає гру на музичному інструменті за вибором вступника (фортепіано, баяні, акордеоні, скрипці, бандурі, гітарі, духових інструментах), а друга частина - перевірка знань в музично-теоретичній галузі.

Вступники на спеціальність «Музичне мистецтво» мають продемонструвати рівень володіння музичним інструментом під час художнього виконання двох різножанрових інструментальних творів. При цьому оцінюються рівень сформованості інструментально-виконавських умінь (техніка гри на музичному інструменті, здатність до інтерпретації музичних творів), а також продемонструвати рівень знань з сольфеджіо та теорії музики (відповідно до рівня підготовки випускників початкових спеціалізованих музичних навчальних закладів).

Відповідно до встановлених критеріїв і шкали оцінювання абітурієнтів виводиться загальний бал за фахове випробування (див. таблицю). Оцінка за фахове випробування з музики вважається незадовільною, якщо абітурієнт отримав менше 100 балів.

Таблиця

Критерії оцінювання знань вступника

Кількість балів (max – 200)	Критерії
180-200	отримує абітурієнт, який продемонстрував художню гру, відчуття стилістики, форми виконуваних творів, виявив ґрунтовні знання з сольфеджіо та теорії музики.

160-179	отримує абітурієнт, який продемонстрував високий художній та технічний рівень, володіння певними компонентами музично-виконавського мислення, виявив достатні знання з сольфеджіо та теорії музики.
140-159	отримує абітурієнт, який продемонстрував володіння спектром засобів виконавської виразності, але не виявив інтерпретаторських здібностей і допустив технічні неточності, виявив достатні знання з сольфеджіо та теорії музики..
120-139	отримує абітурієнт, який припустився стилістичних неточностей, не відтворив музичної форми, продемонстрував обмежений арсенал засобів виконавської виразності, виявив часткові знання з музично-теоретичних дисциплін.
100-119	отримує абітурієнт, який виконав програму на низькому рівні, допустив помилки у виконанні програми, виявив знання окремих положень з музично-теоретичних дисциплін.
1-99	отримує абітурієнт, який не продемонстрував достатній художній та технічний рівень виконавства, припустився суттєвих стилістичних неточностей, не відтворив музичної форми, допустив значні метро-ритмічні, інтонаційні, динамічні, штрихові помилки, не виявив знань з музично-теоретичних дисциплін.

ОРІЄНТОВНА ПРОГРАМА

**фахового випробування з музики для вступників на спеціальність
«МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»**

ГРА НА МУЗИЧНОМУ ІНСТРУМЕНТІ

На фаховому випробуванні з музики абітурієнт має виконати програму із двох творів на музичному інструменті (фортепіано, оркестрових народних, струнних, духових, ударних інструментах тощо).

ОРІЄНТОВНА ПРОГРАМА

**творчого конкурсу з музики для вступників на спеціальність
«МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»**

Фортепіано

1. **Поліфонічний твір** (наприклад: Й. С. Бах. Органні прелюдії та фуги, Прелюдія і fuga g-moll, I том ДТК) **або твір сонатної форми** (наприклад: Л. Бетховен. Соната № 1, c-moll, op.17, № 1, Д. Чімароза – Сонати).
2. **П'єса українського чи зарубіжного композитора** (наприклад: С. Рахманінов. Прелюдія g-moll, op. 23, № 1).

Баян, акордеон

1. **Поліфонічний твір** (наприклад: Й. С. Бах. Двохголосна інвенція d-moll) **або твір великої форми** (наприклад: Д. Скарлатті. Соната c-moll).
2. **Обробка народної пісні (танцю)** або п'єса українського чи зарубіжного автора.

Скрипка

1. **Твір великої форми** (наприклад: В. Моцарт. Концерт № 1 для скрипки з оркестром, I ч.; Ф. Мендельсон. Концерт для скрипки з оркестром).
2. **П'єса українського чи зарубіжного композитора** (наприклад: К. Домінчин. Поема.; С. Прокоф'єв. «Монтеккі і Капулетті»).

Бандура

1. **Твір великої форми або п'єса** (наприклад: Й.С. Бах. Концерт a-moll, I ч.; В. Зубицький. Мадригал).
2. **Обробка народної пісні або танцю** (В. Павліковський. Троїсті музики).

Гітара

1. **Твір великої форми** (наприклад: М. Джуліані. Соната C-dur, op 11, I ч.).
2. **П'єса** (наприклад: А. Баріос. Баркарола).

Домра

1. **Твір великої форми** (наприклад: Й.С. Бах. Концерт для скрипки з оркестром a-moll, I ч.).
2. **П'єса** (Ф. Шуберт. «Серенада»).

Флейта

1. **Твір великої форми** (наприклад: Ф. Борн. Блискуча фантазія на теми Кармен (за оперою Ж. Бізе). В. Моцарт. Концерт для флейти з оркестром D-dur).

2. П'єса (наприклад: Ж. Колодуб. Поема).

Труба

1. Твір великої форми (наприклад: С. Василенко. Концерт для труби з оркестром, 1 ч.).

2. П'єса (наприклад: О. Арутюнян. Концертне скерцо).

Тромбон

1. Твір великої форми (наприклад: Ф. Давід. Концертино для тромбона з оркестром).

2. П'єса (наприклад: Е. Боцца. У стилі Баха).

Кларнет

1. Твір великої форми (наприклад: К. Вебер. Концерт для кларнета з оркестром f-moll).

2. П'єса (наприклад: А. Блох. Денеріана).

Саксофон-альт

1. Твір великої форми (наприклад: М. Готліб. Концерт для саксофону з оркестром; О. Глазунов. Концерт для саксофону з оркестром).

2. П'єса (наприклад: А. Шор. П'єса).

Гобой

1. Твір великої форми (наприклад: К. Сен-Санс. Концерт для гобоя і фортепіано, II-III ч.).

2. П'єса (наприклад: Р. Глієр. Алегро).

Валторна

1. Твір великої форми (наприклад: В. Моцарт. Концерт № 4 для валторни з оркестром, 1 або 2-3 ч.).

2. П'єса (наприклад: Р. Глієр. Вокаліз).

Туба

1. Твір великої форми (наприклад: А. Лебедев. Концерт для туби з оркестром № 1).

2. П'єса (наприклад: Е. Боцца. У стилі Баха).

Ударні інструменти

1. **Твір великої форми** (наприклад: Ф. Мендельсон. Концерт для скрипки з оркестром, Іч.).
2. **П'єса** (наприклад: Д. Шостакович. Скерцо)

ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ З СОЛЬФЕДЖІО ТА ТЕОРІЇ МУЗИКИ

Друга частина іспиту полягає в перевірці знань з сольфеджіо та теорії музики, яка проходить у формі усної відповіді. У процесі усного опитування абітурієнти повинні продемонструвати теоретичні знання основних засобів музичної виразності (мелодія, гармонія, ритм, тембр, фактура, метр, ритм), тональності та лади, інтервали, акорди. Абітурієнти повинні вміти: визначати на слух музичні лади, послідовності інтервалів, акорди; будувати звукоряди, інтервали, акорди від заданого звуку; будувати, визначати та розв'язувати акорди в тональності (до 4-х знаків); вільно читати з аркуша одноголосний музичний приклад (з урахуванням чистого інтонування та метро-ритмічної точності).

Структура білету складається з таких завдань:

1. Побудова та інтонування інтервалів, акордів (вгору і вниз) від заданого звуку (один звукоряд, 2 інтервали, 2 акорди). Характерні інтервали від звуку з розв'язанням в тональностях мажору та мінору – вгору та вниз. Гама – мажорні (натуральна та гармонічна) та мінорні (3-х видів) до 4-х знаків.
2. Побудова та інтонування інтервалів, акордів і нескладних акордових послідовностей у заданій тональності (2-4 акорди, одна акордова послідовність, які будуються в даній тональності). Акорди – в тональності: тризвуки головних ступенів та їх обернення; D_7 та його обернення, ввідні септакорди, всі з розв'язанням – вгору та вниз.
3. Читання з листа одноголосного музичного прикладу (середньої складності, написаного у формі періоду або в одній з простих форм).
4. Слуховий аналіз: визначення на слух низки інтервалів, акордів (мажорні і мінорні тризвуки з їх оберненнями, домінантсептакорд та його обернення, септакорд сьомого ступеня), лади народної музики

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

інструментальна література:

1. Апатский В. Н. История духового музыкально-исполнительского искусства. Книга II. / Апатский В. Н. – К. : ТОВ „Задруга”, 2012. – 408 с.
2. Апатський В. М. Основи теорії та методики духового музично-виконавського мистецтва / В. М. Апатський. – К. : КНМАУ ім. П. І. Чайковського, 2006. – 432 с.
3. Вопросы скрипичного исполнительства и педагогики: сб. ст./ сост. С. Сапожников. – М. : Музыка, 1968. – 147 с.
4. Воробкевич Т.П. Методика викладання гри на фортепіано / Т.П. Воробкевич. – Львів : ЛДМА, 2001. – 144 с.
5. Давидов М.А. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста : навч. посіб. [для вузів] / М.А. Давидов. – К. : Музична Україна, 1997. – 240 с.
6. Ладухин Н. М. Одноголосное сольфеджио : учеб. пособ. / Николай Михайлович Ладухин. – М. : Музыка, 1988. – 32 с. (№20-45).
7. Мильштейн Я.И. Воспитание пианистического мастерства / Я.И. Мильштейн // Вопросы теории и истории исполнительства. – М. : Сов. Композитор, 1983. – 262 с.
8. Нейгауз Г.Г. Об искусстве фортепианной игры: записки педагога / Г.Г. Нейгауз. – [5-е изд.] – М. : Музыка, 1987. – 238 с.
9. Подольчук В. В. Навчання гри на трубі і виконавська практика : навч. посіб. / Подольчук В. В. – Донецьк : ТОВ „Цифрова типографія”, 2009. – 106 с.
10. Посвалюк В. Т. Методика овладения верхним регистром на трубе: уч. пособие / Посвалюк В. Т. . – К. : НМАУ им. П. И. Чайковского, 2013. – 60 с.

Музично-теоретична література:

1. Андреева О. Основы музыкальной грамоты / О. Андреева. – Вид. 5, випр. і доп. – К. : Музична Україна, 1993. – 136 с.
2. Виноградов Г. С. Элементарная теория музыки и сольфеджио : навч. посіб. : [у 2-х ч.] / Г. С. Виноградов. – К. : Муз. Україна, 1972. – Ч. II.
3. Гармония с основами теории музыки // Программы педагогических институтов / сост. Н. А. Долматов. – М. : Просвещение, 1988. – Сб. № 18. – С. 3 – 26.
4. Дубовский И. Учебник гармонии / И. Дубовский, С. Евсеев, И. Способин, В. Соколов. – М. : Музыка, 1973. – 456 с.
5. Ладухин Н. М. Одноголосное сольфеджио : учеб. пособ. / Николай Михайлович Ладухин. – М. : Музыка, 1988. – 32 с.
6. Павлюченко С. Элементарная теория музыки : навч. посіб. [для муз. шкіл та училищ] / Сергій Павлюченко. – К. : Муз. Україна, 1997. – 160 с.
7. Побережна Г.І. Загальна теорія музики / Г.І. Побережна, Т.В. Щириця. – К. : Вища школа. 2004. – 303 с.
8. Смаглій Г. А. Основы теории музыки / Г. А. Смаглій, Л. В. Маловик. – Х. : Факт, 1998. – 384 с.
9. Юцевич Ю. Є. Музыка : словник-довідник / Ю. Є. Юцевич. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2003. – 352 с.